

Süresiz Dönüşümsüz Açlık Grevlerine Sebep Olan Koşullar Devam Ediyor

Türkiye hapishanelerindeki insani koşullar ağırlaşmış ve OHAL bahane edilerek mahpuslar üzerindeki baskılar artmıştır. Kurumlarımızın Türkiye hapishaneleri ile ilgili raporlarından bu durum rahatlıkla anlaşılabilir. Bir grup mahpus 15 Şubat 2017 günü süresiz ve dönüşümsüz açlık grevlerine başladığını duyurmuştur. Açlık grevcilerinin kamuoyuna açıkladıkları talepleri ise şöyle özetlenebilir: Hapishanelerdeki baskıların son bulması ve insani koşulların iyileştirilmesi, Düşünceleri ve siyasal çalışmalarını nedeni ile aralıksız olarak sürdürülen gözaltı ve tutuklamaların sona erdirilmesi, halka yönelik askeri ve siyasi baskının son bulması, İmralı Hapishanesinde tutulan Abdullah Öcalan üzerindeki tecritin sona erdirilmesi.

15 Şubat 2017 günü İzmir Aliağa Şakran T2 ve T3 hapishanelerinde başlatılan süresiz dönüşümsüz açlık grevi 19 Nisan 2017 tarihi itibari ile sona erdirildiğine dair kamuoyuna açıklamalar yapılmıştır (Sadece Şakran T4'de görüşmelerin sürdürüldüğü öğrenilmiştir). Açlık grevinde bulunanların kamuoyuna açıkladıkları en önemli talepleri cezaevlerindeki baskıların son bulması ve insani koşulların düzeltilmesidir. Bu kapsamda kurumlarımızın hapishanelerde yaptığı tespitler ve açlık grevcilerinin kamuoyuna duyurduğu hapishanelerdeki olumsuz koşulları şöyle sıralayabiliriz.

Özellikle darbe teşebbüsünden sonra yaklaşık 45 bin civarında kişinin darbe teşebbüsüne katılmak ve Fetullah Gülen örgütü üyesi olma iddiası ile tutuklanması, Kürt muhalefeti başta olmak üzere toplumsal muhalefete yönelik yargı baskısı nedeni ile 10 bine yakın insanın tutuklanmış olması ve diğer suç iddiaları ile ilgili tutuklamaların aralıksız sürdürülmesi kapasitesi yetersiz olan cezaevlerindeki aşırı doluluğu arttırmış ve cezaevlerini yaşanılmaz bir yere dönüştürmüştür. Adalet Bakanlığının 01.11.2016 tarihli verilerine göre Türkiye hapishanelerinde 197.297 kişi bulunduğu belirtilmiş ise de bu sayının halen 210 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Adalet Bakanlığının şişirilmiş kapasitesinin ise 183 bin olduğu göz önüne alınırsa aşırı doluluğun ne kadar büyük olduğu anlaşılacaktır. Adli mahpuslara yönelik örtülü OHAL afları bile aşırı doluluk sorununu çözememiştir. OHAL ilanı ve OHAL KHK'lerinin verdiği yetki ile mevcut yasal haklardan birçoğunun kısıtlanmış olması da ayrıca üzerinde durulması gereken ciddi insan hakları sorunlarıdır. Cezaevlerindeki tecrit uygulamaları, her türden keyfi muameleler, işkence ve kötü muamele iddiaları, sürgün ve sevk uygulamaları, keyfi disiplin cezaları, mahpusların sağlık sorunlarının zamanında ve etkili bir şekilde çözülmemesi, ağır hasta mahpusların tedavi edilmemesinin yanı sıra tahliye edilmemeleri gibi sıralayabileceğimiz çok sayıda sorun bulunmaktadır.

Açlık grevleri sona ermesine rağmen yukarıda belirtilen olumsuz koşulların giderilmesi görevi Adalet Bakanlığı'na aittir. Başta ceza infaz mevzuatı olmak üzere Türkiye'nin taraf olduğu temel hak ve özgürlükler ile ilgili uluslararası sözleşmeler, mahpusların hakları ile ilgili BM Bildirge ve Tavsiyeleri uyarınca bu olumsuz koşulların bir an önce sona erdirilmesi gerekmektedir. Kurumlarımız her zaman olduğu gibi mahpus hakları konusundaki duyarlılıklarını sürdürecektir ve bu olumsuz koşulların giderilmesi için çalışmalarını etkili bir şekilde yürüteceklerdir.

Açlık grevlerinin sona ermesi ile birlikte açlık grevcilerinin, açlık grevi sonrası tıbbi bakımlarının Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) belirlediği ilkeler çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.

Açlık grevleri sonlandırıldıktan sonra yapılacak tedavi ve damardan ve ağızdan beslenmenin, Türk Tabipleri Birliği'nin tabip odalarına cezaevi hekimlerine ulaştırılmak üzere gönderdiği tedavi protokollerine uygun olarak yapılması, açlık grevini sonlandırmanın sonrasındaki beslenme ya da tedavi uygulamaları nedeniyle ortaya çıkabilecek tıbbi sorunları en aza

indirecektir. Açlık grevini sonlandıran mahpusların beslenmesi ve tedavisinden sorumlu tüm hekimler, aşağıdaki adreslerden bu protokollere ulaşabilirler. Cezaevi yönetimlerinin, beslenme ve tedavi protokollerini içeren belgelerdeki yaklaşımın hayata geçirilmesi için cezaevi hekimleriyle işbirliği içinde olması ve beslenmeye uygun gıdaları temin etmesi önemlidir.

Bu kapsamda, Adalet Bakanlığı'nın TTB ile diyalog kurması ve yanı sıra bağımsız hekimlerin cezaevlerinde sağlık kontrolü yapmasına izin verilmelidir.

Açlık grevleri devam ederken kurumlarımızın diyalog çağrısına karşılık vermeyen siyasal iktidarın bu anti demokratik tutumunu kınıyoruz. Bu süre içerisinde milletvekillerinin ve kurumlarımızın bazı temsilcilerinin Adalet Bakanlığı yetkilileri ile yaptığı görüşmelerde diyalog çağrısı olumlu karşılanmamış ve sorunun çözümü zamana yayılmıştır. Adalet Bakanlığı'nın bu tutumu daha önce gerçekleşen açlık grevleri ile ilgili tutumdan farklı olmuştur.

Sonuç olarak, süresiz dönüşümsüz açlık grevlerine kaynaklık eden koşullar devam etmektedir. Bu olumsuz koşulların ortadan kaldırılması ve mahpus haklarının yerine getirilmesi konusundaki duyarlılığımız ve çabamız devam edecektir.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ (İHD)
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI (TİHV)
ÖZGÜRLÜKÇÜ HUKUKÇULAR PLATFORMU (ÖHP)
ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ (ÇHD)

1. Açlık Grevi Sonlandırma Tedavisi Önerileri Basit Algoritma
<http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/ag.html>
2. Açlık Grevi Yapmış Hastada Tedavi Yaklaşım Protokolü
<http://www.ttb.org.tr/kutuphane/tedaviyaklasim.pdf>

Süresiz Dönüşümsüz Açlık Grevleri (19 Nisan 2017)			
34 farklı cezaevinde toplam 305 mahpusun süresiz dönüşümsüz açlık grevi 19 Nisan 2017 günü sona erdirildiği açıklandı			
Başlangıç Tarihi	Cezaevi	Mahpus Sayısı	Gün Sayısı
15 Şubat	Şakran T-2 (1.Grup)	8	64
15 Şubat	Şakran T-3 (1. Grup)	5	64
22 Şubat	Şakran Kadın (1. Grup)	5	57
23 Şubat	Sincan Kadın (1.Grup)	7	56
1 Mart	Şakran T-4 (1.Grup)	8	50
8 Mart	Tekirdağ T-1	10	43
15 Mart	Tarsus Kadın	5	36
22 Mart	Şakran T-4 (2. Grup)	7	29
27 Mart	Bolu F Tipi (1. Grup)	10	24
29 Mart	Siirt E Tipi (1. Grup)	1	22
30 Mart	Antalya L Tipi (1. Grup)	2	21
30 Mart	Çorum L Tipi	3	21

1 Nisan	Muğla E Tipi	6	19
3 Nisan	Sincan Kadın (2.Grup)	9	17
4 Nisan	Kepsut T Tipi	10	16
4 Nisan	Düzce T Tipi	4	16
4 Nisan	Ceyhan M Tipi	3	16
4 Nisan	Osmaniye T-2	6	16
4 Nisan	Bayburt M Tipi (1. Grup)	2	16
5 Nisan	Menemen T-2	4	15
5 Nisan	Gebze M Tipi	7	15
5 Nisan	Silivri 5 Nolu	10	15
5 Nisan	Bandırma	21	15
5 Nisan	Şakran T-3 (2.Grup)	5	15
6 Nisan	Şakran T-2 (2.Grup)	12	14
6 Nisan	Şakran Kadın (2.Grup)	2	14
7 Nisan	Kırıklar F-1	5	13
7 Nisan	Elazığ T Tipi	2	13
7 Nisan	Ordu	6	13
8 Nisan	Kandıra F-1 (1. Grup)	5	12
8 Nisan	Siverek T Tipi	2	12
10 Nisan	Şakran T-4 (3.Grup)	5	10
10 Nisan	Kandıra F -1 (2.Grup)	1	10
10 Nisan	Siirt E Tipi (2. Grup)	5	10
10 Nisan	Şakran T-3 (3. Grup)	7	10
10 Nisan	Antep H Tipi	5	10
10 Nisan	Bayburt M Tipi (2.Grup)	3	10
10 Nisan	BakırköyKadın	5	10
10 Nisan	Adana Kürkçüler	12	10
11 Nisan	Bolu F Tipi (2. Grup)	8	9
11 Nisan	Tokat T Tipi	5	9
11 Nisan	Giresun	2	9
13 Nisan	Eskişehir H Tipi	3	7
14 Nisan	Bayburt M Tipi (3. Grup)	6	6
15 Nisan	Antalya L Tipi (2. Grup)	30	5
15 Nisan	Kırıkkale F Tipi	4	5
17 Nisan	Amasya E Tipi	2	3
17 Nisan	Sincan Kadın (3. Grup)	10	3